

Política | Actualitzat el 08/06/2019 a les 08:44

Fina Vizuete: «Els moments de falta de personal han estat molt complicats»

La sergent i cap de la Policia Local que es jubila al juny fa una repàs a 36 anys de servei; i explica que el número d'efectius podria situar-se al mínim aquest estiu però diu que s'estan buscant solucions com plantejar interinatges



Fina Vizuete, cap de la Policia Local de Berga. | Pilar Màrquez Ambrós

Fina Vizuete és Policia Local des del 7 de febrer de 1983. Porta gairebé 36 anys dedicada al servei públic i ha estat cap de la Policia Local de Berga durant 24 anys, els últims 16 anys de forma continuada. L'any 1987 va ser la primera dona cap d'una policia local a Catalunya. El 1995 va esdevenir sergent.

Es jubila el 30 de juny però abans encapçalarà el cos durant una altra edició de la Patum. Les últimes setmanes treballa de costat amb qui serà el seu substitut: Jaume Hernández Mercader, que provés d'Arbúcies.

(<https://www.naciodigital.cat/bergueda/noticia/17080/jaume/hernandez/mercader/sera/nou/cap/policia/local/berga>)

- 36 anys després acaba una etapa. Per què plega?

- Em jubilo perquè al gener va sortir una llei estatal que permet que els policies locals es jubilin als 60 anys si reuneixen una sèrie de requisits. És una llei que, a més, et deixa jubilar als 59 anys si reuneixes un altre requisit que és tenir 35,5 anys cotitzats com a policia local. Personalment, al gener vaig fer els 59 anys. D'entrada quan vaig anar a la Seguretat Social em van dir que no ho podia fer, però hi havia una errada i llavors ja em van respondre dient que sí, que podia jubilar-me. De fet podria haver marxat al gener que és quan feia els 59 anys, però era una llei molt nova, acabava de sortir tot just el 2 de gener. En aquell moment, vaig estar parlant amb l'Ajuntament de Berga. Els vaig dir que després de 36 anys no tenia pressa en marxar, no el mes següent, però sí que era important que es busqués algú que em vingués a fer el relleu.

El caporal Ramon Sorroche, que m'ha substituït moltes vegades, també acaba a l'agost. Per dos mesos, no valia la pena que hi hagués aquest traspàs i que després hagués de venir algú nou igualment. Es va buscar una persona que vingués de fora i jo vaig demanar a l'ajuntament que seria bo que poguéssim treballar plegats 2 o 3 mesos. No perquè jo hagi d'ensenyar res a ningú, perquè aquesta persona ja té una àmplia experiència com a policia local, però sí que era necessari que li pogués traspasar tota la informació que hi ha aquí dins i que poguéssim treballar plegats especialment per Patum, que ell no la coneix, no hi ha treballat i no sap com funciona. No tenia cap problema en mantenir-me en el meu lloc de treball 6 mesos més dels que em pertocaven per poder-me jubilar i així ha estat.

- Com està sent aquest procés de transició amb la persona que l'ha de substituir?

- Està anant força bé. Hi ha només el petit problema, per dir-ho d'alguna manera, que la persona que ve a substituir-me no és d'aquí. Hi ha moltes coses que desconeix. Per en Jaume, que serà el nou cap de policia a partir de l'1 de juliol, la ciutat és nova. Per exemple, si hem d'anar a la Berruga o a un determinat indret, encara ha d'ubicar-se. Quan es va fer la primera junta de seguretat de la Patum, jo estava baixa però hi vaig assistir igualment. La reunió la portava el caporal que en aquell moment feia de cap accidental, i li vaig demanar si en Jaume hi podia anar, perquè veïés com funciona la junta de Patum. Ha assistit a diverses reunions, com la relativa a les nits de Patum. L'altre dia vam fer una junta ordinària amb ell. Així que afortunadament totes aquestes coses les està aprenent i en sap el funcionament. La persona que em substituirà és diu Jaume Hernández Mercader i prové d'Arbúcies, té 18 anys d'experiència en cossos policials locals.

- Quin és el rang del nou cap del cos?

- És caporal. El que diu la llei 16/91 de policies locals és que el cap de qualsevol cos de policia local ha de tenir com a mínim el rang d'inspector. A la plantilla orgànica de l'Ajuntament de Berga existeix aquesta vacant però no està ocupada. Ara mateix, hi ha una plaça de sergent que està ocupada, 4 places de caporals i 20 d'agents. Aquest any no només marxo jo, sinó que hi ha més agents que també es jubilen.

En Jaume és caporal, no serà sergent fins que jo me'n vagi, deixi la meua plaça de sergent i es pugui convocar la plaça. Llavors, ascendirà a sergent. Més endavant, i això lògicament és voluntat política, suposo que convocaran la plaça d'inspector. Ho suposo, no és un fet que a mi políticament se m'hagi parlat ni se m'hagi dit. Però el cert és que la plaça existeix a la plantilla i es pot cobrir.

"Moltes vegades ens hem trobat amb un sol agent treballant en torn de tarda o torn de nit. En aquests casos, hem de derivar els serveis als Mossos

d'Esquadra"

- Els últims anys la Policia Local de Berga ha tingut dèficit d'efectius. Quina ha estat la situació concreta dins del cos?

- Sí, ens han faltat efectius. Els últims anys han estat fatals i continuem estant fatal d'efectius. El tema és que durant molts anys hi ha hagut dues o tres invalideses, hi ha hagut personal que ha marxat al cos de Mossos d'Esquadra, alguns que han marxat a altres policies locals, i no s'han cobert les vacants que teníem. Si a tot això li afegeixes que el personal ha de fer vacances, perquè treballen els 365 dies de l'any, però tenen dret als permisos i llicències que els hi atorga la llei, al final has de comptar que sempre tens un 20% menys dels efectius.

Moltes vegades ens hem trobat amb un sol agent treballant en torn de tarda o torn de nit. Per la mateixa seguretat dels agents i perquè estem en una alerta antiterrorista important i hi ha establertes unes normes, no surten sols a fer cap servei al carrer. En aquests casos, quan la ciutadania truca, hem de derivar aquest servei als Mossos d'Esquadra.

- Han pal·liat ja la falta d'efectius?

- Continuem estant fatal d'efectius, però sí que és veritat que, en aquests moments ja tenim iniciat un procés selectiu per cobrir cinc places d'agents, més una de mobilitat, sis. També és veritat que d'aquests sis, en marxen quatre. És a dir que la plantilla s'amplia a dues persones, no és res de l'altre món. No sabem quan s'hi podran incorporar perquè ja sabeu que, quan fem un procés selectiu, no només és aquest procés selectiu, sinó que després, si són novells, han d'anar 9 mesos a l'Institut de Seguretat Pública a fer el curs bàsic.

El personal que a hores d'ara començarà a fer l'oposició, al setembre haurà d'anar a l'Institut de Seguretat i no tornaran fins al mes de juny de l'any que ve. Els agents que marxem ho fem aquest any. Sí que és cert que l'Ajuntament de Berga ha vist que hi ha una necessitat real. Ara mateix, existeix la possibilitat que, de les persones que aprovin però no tinguin plaça, puguin fer uns interinatges. És que si no aquest estiu seria insuportable. Ens podríem trobar que cada dia només quedés una persona de servei i amb dificultats, però s'estan buscant les solucions perquè això no passi.

- Des del seu punt de vista professional, què cal fer perquè en un futur no torni a repetir-se una situació crítica d'aquest tipus?

- És important ampliar el nombre de places de l'organigrama del cos per poder iniciar processos selectius. Si en l'organigrama no contemples 24 agents en comptes de 20, no hi ha vacants i no pots convocar places quan saps que algú està a punt de plegar. És cert que això suposa un cost per a l'ajuntament. Però també és veritat que, quan ja tinguis aquestes persones formades i hagis cobert les vacants, si vols tornar a reduir el nombre de places, pots fer-ho.

L'Ajuntament de Berga coneix quantes persones es jubilen a principi d'any. En aquesta ocasió, sí que s'han ampliat places: de 2 a 4 caporals i de 18 a 20 agents. Però nosaltres demanàvem més. Ha quedat en aquesta xifra i de moment haurem de treballar d'aquesta manera. Actualment som 20 persones. De 20 persones en marxaran 4. En queden 16, però si els repartim en tres torns, és poca gent.

"El personal que a hores d'ara començarà a fer

L'oposició, al setembre haurà d'anar a l'Institut de Seguretat i no tornarà fins al mes de juny de l'any que ve"

- Com s'ha arribat a aquesta situació de falta personal?

- Hem arribat a aquesta situació perquè l'estat espanyol no permetia incrementar les plantilles dels ajuntaments, limitava les ampliacions a poder cobrir el 50% del total de baixes. Ja fa dos anys, quan es van adonar que això estava afectant les plantilles de les policies locals, que es va passar a permetre el 135% d'ampliació en els cossos de seguretat i emergències. En dos anys no hem tingut temps de fer tota la feina pels terminis dels quals parlava abans, i també per la llei de les jubilacions que ha sortit aquest any i a la qual els agents més grans s'hi han pogut acollir. Tot i així, és una llei que tots els ajuntaments coneixien i de la que fa cinc anys que es parlava.

- Quina seria la xifra de policia necessària en una ciutat com Berga?

- La ràtio aproximada està a un agent per cada mil habitants. Berga estaria en aquesta ràtio. Però no és suficient per a una ciutat que és cap de comarca, que té tots els serveis importants. Molts ajuntaments tenen unes ràtios de 800 habitants per agent.

- Fina Vizuete va ser la primera dona cap de la Policia Local l'any 1987, com ho recorda?

- Per mi va ser una experiència molt estranya. Quan em van anomenar cap de la Policia Local, vaig començar a rebre trucades dels mitjans de comunicació del país. Em trobava en una situació on em deia: 'Ostres, no pot ser que sigui la primera dona cap d'una policia local'. Però certament era així. M'atreveiria a dir que, fins i tot, de la resta de l'Estat.

Al principi em va venir de sobte. A hores d'ara, les dones ens anem posicionant una mica més bé, que ja tocava. Però encara falta molt per fer. A molts llocs directius falten dones i falten dones a les policies locals. Moltes dones tenen un comandament important dins de les policies locals, però encara són poques les que estan com a caps de policia local. A Catalunya, ara mateix som quatre o cinc dones. Les dones s'han d'animar encara més a tibar cap a aquestes graduacions, cap a aquestes aspiracions. Estic convençuda que ho aconseguiran.

Per a mi va ser una experiència maca. Molta gent em demanava com era el fet d'haver de manar a tants homes, si ells no deien res, i he de dir que no. Afortunadament els meus companys de treball van ser magnífics amb mi i ho continuen sent. Pel fet de ser dona, mai m'han posat una trava.

- Pel fet de ser dona creu que ha hagut de demostrar més la seva vàlua professional?

- No, no he tingut aquest sentiment com a mínim. No l'he tingut. No he rebut aquesta percepció que pel fet de ser dona hagués de demostrar més que els homes. En aquesta feina, ens formen de la mateixa manera a homes i dones. Sí que penso que és genial i importantíssim que existeixin les dones als cossos policials, i no només als cossos policials sinó a tot arreu. Les dones tenim més tendència al diàleg i a reflexionar sobre una actuació. Ells potser són més impulsius. Les dones som com una mica més fredes en aquest aspecte. No significa que els homes no ho facin, en absolut. A més, hem comprovat que en moltes actuacions, quan veuen que una de les parts és una dona, no s'atreveixen tant a donar una empenta o a mantenir un determinat comportament.

També és cert que ens hem hagut d'escoltar moltes vegades que estariem millor a casa fregant els plats que en aquesta feina. Avui en dia ja no tant, però abans ens l'haviem sentit molt aquesta

frase.

"Les primeres dones que vam entrar al cos l'any 1983 havíem de dur faldilla. Una vegada havíem de perseguir un delinqüent i ens vam haver de pujar la faldilla perquè, si no, no podíem ni baixar les escales"

- Als anys 80 va aconseguir un canvi en els uniformes de la Policia Local de Berga, que eren amb faldilles per a les dones.

- Sí, les primeres dues dones que vam entrar al cos el 1983, la primera uniformitat que portàvem era faldilla. A més a més, faldilles estretes. Va ser quan vam explicar a l'Ajuntament de Berga que no era operatiu treballar d'aquella manera. Una vegada havíem de perseguir un delinqüent i ens vam haver de pujar les faldilles perquè, si no, no podíem baixar ni escales. A partir d'aquí va haver-hi un canvi, i el que va passar va ser que ens van deixar portar faldilla-pantaló. Afortunadament, un equip de govern ens va entendre una mica més bé, i vam aconseguir una uniformitat operativa que fos igual que els homes. Vam trigar una mica però ho vam aconseguir. Va ser l'any 1987. En entrar va ser una de les coses que més vaig forçar amb l'equip de govern d'aquells moments.

- Berga és una ciutat segura?

- Berga és una ciutat força segura. Quan amb els Mossos d'Esquadra es donen les estadístiques anuals. És cert que sempre causa al·larmar parlar de robatoris en habitatges, perquè el teu habitatge és el teu espai particular i que entri algú sense el teu permís, i et robi, fa que tinguis el sentiment que t'han tocat allò que no voldries mai que et toquessin. Però les estadístiques mostren que Berga és una de les ciutats més segures de tot Catalunya.

- Que s'endú Fina Vizuete de tots aquests anys de feina?

- M'enduc de tot, m'enduc moments genials, meravellosos. També de dolents, però a hores els dolents no els tinc en el record, només vull recordar els bons.

- Quins han estat els moments més difícils de tots aquests anys?

- Els moments més difícils han estat les pèrdues de companys, alguns de molts joves que ens han deixat per diferents malalties. Els moments de manca de personal també han estat molt complicats: haver de treballar moltes hores i acabar molt cansat per cobrir les absències dels altres companys. Han estat els moments més durs, crec que parlo en nom de la resta de companys.

- I els moments més agraïts?

- Assistir a un accident de trànsit i estar amb aquelles persones que en aquells moments estan atrapats en un cotxe. Agafar-li la mà a una persona en tot aquest procés i que quan es recuperi vingui i et doni les gràcies pel fet d'haver-li donat la mà, no pas per res més. Nosaltres quan arribem a un accident el que fem és protegir la zona, perquè la resta de serveis d'emergències puguin arribar. Protegim la zona i ens estem amb les persones que estan ferides o que estan malament. Que una persona vingui a agrair-te que li hagis donat la mà durant l'estona que va

estar en aquell cotxe, és maquíssim, per nosaltres això ja és un èxit.

"Que una persona vingui a agrair-te que li hagi donat la mà durant l'estona que ha estat atrapada dins d'un cotxe, és maquíssim, per nosaltres això ja és un èxit"

- Com s'imagina la Policia Local de Berga en 10 anys?

- Més modernitzada en sistemes informàtics, en vehicles, en seguretat, en càmeres, en un pilot de sistemes nous. Avui en dia els mòbils, la informàtica varia tant d'un any cap a l'altre que és impossible que això no canviï. He de dir que a la Policia Local de Berga tenim força mitjans, força moderns. És veritat que hem demanat algun més que encara no tenim, però esperem que el Jaume Hernández pugui anar aconseguint objectius com el de posar càmeres de vigilància a les entrades de la ciutat, lectores de plaques de matrícula, entre altres. També demanem càmeres personalitzades perquè els agents puguin portar una càmera, pel fet de no ser tant de poder gravar una actuació, però per poder utilitzar l'arma Taser. Per fer-la servir s'ha de fer un curs i és imprescindible que els agents portin una càmera perquè després un jutge pugui valorar la seva utilització.

Creiem que si has de defensar la teva vida i la de les altres persones, és molt millor que puguem utilitzar una arma Taser que no una arma de veritat.

- La Patum, després de la qual s'acomiadarà definitivament del cos, suposa un desplegament especial. Com és aquesta preparació?

- La Patum porta molta feina, nosaltres no comencem a treballar la Patum el mes d'abril. Ens hi posem a treballar amb molta més antelació, en funció de quan s'escau. Perquè quan hi ha la primera junta de seguretat de la festa, nosaltres ja hem hagut de treballar abans un piló de tasques. Per exemple, nosaltres no som prou policies i necessitem personal de seguretat privada o de protecció civil perquè ens donin suport en aquestes tasques. Ens reunim per decidir com es resolen aquelles qüestions que hem anotat que eren necessàries en altres edicions de la festa. Demanem si volem més personal en un punt concret o per una tasca concreta: si tenim personal de seguretat a les piscines, a l'hospital, quantes persones cobriran el passacarrers, qui hi haurà a les tarimes de mobilitat reduïda, etcètera. Tot això s'exposa en la reunió. No es parla de quina empresa es contractarà perquè ha d'anar a licitació, però sí que es marca què és necessari. Un cop que han passat els Reis d'Orient, ja comencem a treballar en Carnestoltes i Patum.

Des del departament de Policia Local també treballem tres licitacions, que són el càtering dels serveis d'emergència i de seguretat, la seguretat privada i els serveis sanitaris. Això dona molta feina i és una feina que necessita mesos. Tot el que són els informes tècnics d'aquestes qüestions ens pertoca al cos de policia. Per això et dic que sis mesos abans ja estem treballant en Patum.

- Com és la feina que fan durant la Patum en si?

- Ens va molt bé muntar la sala de coordinació d'operatius a les nostres dependències. Ens ve genial que estiguem aquí plegats. El que no s'acaba de parlar amb les juntes, també es parla amb les meses de coordinació que mantenim la Policia Local i els Mossos d'Esquadra. Allà acabem de perfilar aquells detalls que potser no han sortit a la mesa de seguretat o que necessitat

ampliar-se. Anem perfectament coordinats. Aquí a la sala podem veure les transmissions que portem nosaltres i que porten mossos. Estem en contacte, ens estem veient en cada moment, sabem on som i si es requereix qualsevol assistència. Si hi ha una baralla o una discussió a la via pública, es deriva ràpidament als agents que estan més a prop.

- Quins consells li ha donat al nou cap de policia?

- Li he dit que primer de tot es faci amb la ciutat, conegui la ciutat. És important que no s'atabali, que no intenti fer-ho tot de cop perquè és impossible. També li he dit que necessita recolzar-se amb algun sotscap. Els últims anys, quan no m'he trobat bé i he estat de baixa per un problema que tinc a l'esquena, he tingut la sort de tenir el suport d'un sotscap. És bàsic tenir un sotscap i diria que és imprescindible tenir-ne dos. El volum de feina de despatx que es genera és molt important i tens moltes reunions.

Li he aconsellat que compti amb el suport dels dos caporals, d'un caporal que també s'ha de jubilar però encara li queda un any i mig i d'una caporal que és la persona que ha tret la plaça d'una oposició. Els necessita els dos per tirar endavant tota la feina de despatx perquè ell ha de coordinar, dirigir i supervisar.

- Estan ben situades les dependències de la Policia Local de Berga?

- No, les sortides des d'aquestes dependències s'han de fer en contra direcció. Quan gires, has posat els rotatius i les sirenes, ha passat un cert temps. La sortida és molt complicada, no tenim espai on guardar els cotxes i no hi ha suficients despatxos ni sales de reunions. Si ens canvien de lloc serà una molt bona notícia. La proposta que feia la CUP al seu programa electoral, de situar-nos on hi ha l'edifici del CAT, és justament el que voldríem.

"Creiem que si has de defensar la teva vida i la de les altres persones, és molt millor que puguem utilitzar una arma Taser que no una arma de veritat"